

8 Ιανουαρίου, 1991

[ΜΑΛΛΑΧΤΟΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΤΕΛΛΑΚΗΣ ΑΓΑΠΙΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ,

Καθ' ου η αίτηση.

(Υποθέσεις Αρ. 143/76 και 144/76).

Τελωνειακοί Δασμοί και Φόροι Καταναλώσεως — Αναταξινόμηση
εμπορευμάτων — Νόμος 82/67 — Άρθρο 188(2) — Δεν είναι καθό-
λου παρόμοιο με το άρθρο 155(1) του Καρ. 315 — Στο Νόμο 82/67
δεν υπάρχει πρόνοια για ανάκληση ταξινόμησης — Ισχύουν οι
σχετικές αρχές του διοικητικού δικαίου περί ανάκλησης διοικητι-
κών πράξεων.

5

Διοικητική Πράξη — Ανάκληση παράνομων διοικητικών πράξεων —
Δεν μπορεί να γίνει έγκυρα εκτός αν γίνει μέσα σε εύλογο χρόνο.

Με τις παρούσες προσφυγές προσβάλλονται αποφάσεις των
καθ' ων η αίτηση με τις οποίες έγινε αναταξινόμηση των εισαγόμε-
νων από τους αιτητές εμπορευμάτων σε άλλη δασμολογική κλάση
από αυτή που είχαν αρχικά ταξινομηθεί με αποτέλεσμα την επιβο-
λή επιπρόσθετου δασμού. Οι δύο προσφυγές συνεδικάστηκαν
διότι παρουσιάζαν κοινά νομικά σημεία και πραγματικά γεγονότα.

10

Η αναταξινόμηση έγινε από τους καθ' ων η αίτηση αφού τα
εμπορεύματα εισάγονταν από τους αιτητές με βάση την αρχική δα-
σμολογική κλάση επί δύο και πλέον έτη. Οι αιτητές έλαβαν γνώση
των επίδικων αποφάσεων προέβαλαν με επιστολή τους την παρα-
νομία της ανάκλησης της ταξινόμησης. Ο Διευθυντής όμως του
Τμήματος Τελωνείων τους πληροφόρησε ότι η απόφασή του δεν
μπορούσε να διαφοροποιηθεί ενόψει των διατάξεων των άρθρων
169 και 176 του Νόμου 82/67. Το αποτέλεσμα ήταν η καταχώρηση
των προσφυγών.

15

20

Στα πλαίσια της διαδικασίας οι αιτητές υπέβαλαν ότι τα επικα-
λούμενα από τον Διευθυντή άρθρα δεν αφορούν υποθέσεις, όπως η
δική τους, όπου υπάρχει ισχυρισμός για "επί το ελαττον καταβλη-
θέντα" φόρο. Οι καθ' ων η αίτηση υποστήριξαν ότι οι επίδικες

25

5 αποφάσεις λήφθηκαν νόμιμα ενόψει των προνοιών του άρθρου 188(3) του Νόμου 82/67, και τούτο διότι οι αιτητές διέπραξαν αδί-
 10 κημα, δυνάμει του άρθρου 188(1) με το να δηλώσουν ψευδώς ότι το εμπορεύματα ανήκαν στην αρχική δασμολογική κλάση. Στο προηγουμένο του Νόμου 82/67 δίκαιο (Κεφ. 315, άρθρο 155(1)) υπήρχε πρόνοια που επέτρεπε ανάκληση προηγουμένης ταξινόμη-
 15 σης και επιβολή νέου δασμού και, εξ αυτού του λόγου, σύμφωνα με τη νομολογία δεν εφαρμόζονταν οι σχετικές με την ανάκληση αρχές του διοικητικού δικαίου. Οι καθ' ων η αίτηση υποστήριξαν ότι το άρθρο 188(2) του Νόμου 82/67 δεν διαφέρει ουσιωδώς από το άρθρο 155(1) του Κεφ. 315.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας τις επίδικες αποφάσεις, αποφάσισε ότι:-

15 1. Το άρθρο 188(2) του Νόμου 82/67 δεν είναι καθόλου παρόμοιο με το άρθρο 155(1) του Κεφ. 315 λόγω του λεκτικού του. Το άρθρο 188(1) που βρίσκεται στο κεφάλαιο "Γενικά αδικήματα" δη-
 20 μοιουργεί το αδίκημα της αναληθούς δηλώσεως. Το άρθρο 155(1) προβλέπει για την πληρωμή τον "επί το έλαττον καταβληθέντος" δασμού. Για να τύχει εφαρμογής το άρθρο 188(2) πρέπει πρώτα να διαπιστωθεί η ύπαρξη του αδικήματος του 188(1) και η διαπί-
 25 στωση αυτή γίνεται μόνο μέσα από την κανονική διαδικασία, δηλαδή με το να εξασφαλισθεί καταδίκη του εισαγωγέα από το αρμόδιο Δικαστήριο. Επομένως, στο Νόμο 82/67 δεν υπάρχει πρόνοια για ανάκληση ταξινόμησης. Εφαρμόζονται οι σχετικές με την ανά-
 30 κληση των διοικητικών πράξεων αρχές του διοικητικού δικαίου.

25 2. Είναι πρόδηλο ότι η αρχική ταξινόμηση των εμπορευμάτων ήταν λανθασμένη και, ως εκ τούτου, αντίθετη με τις νομοθετικές πρόνοιες. Οι πράξεις που προσβάλλονται είναι ανακλήσιμες παρα-
 30 νόμων διοικητικών πράξεων. Σύμφωνα με τις νομολογιακές αρχές, ανάκληση δεν μπορεί να γίνει έγκυρα εκτός αν γίνει μέσα σε εύλογο χρόνο. Μετά την παρέλευση σημαντικού χρόνου, το επηρε-
 35 αζόμενο από την ανάκληση πρόσωπο μπορεί να έχει αλλάξει τη θέση του. Πρέπει να υπάρχει βεβαιότητα στη διοίκηση. Οι επίδι-
 40 κες πράξεις αναφέρονται σε εισαγωγές που διήρκεσαν πλέον των δύο ετών. Οι αιτητές ισχυρίστηκαν και δεν διαψεύστηκαν, ότι στο μεταξύ διέθεσαν τα επίδικα εμπορεύματα με κοστολόγηση που βα-
 35 σιζόταν στην πρώτη ταξινόμηση. Επομένως, μεταξύ της πρώτης και δεύτερης ταξινόμησης έχει αλλάξει προς το δυσμενέστερο η θέση των αιτητών. Η ανάκληση δεν έγινε μέσα σε εύλογο χρόνο και είναι για το λόγο αυτό αντίθετη με το νόμο. Από τα ενώπιον του Δικαστηρίου στοιχεία, δεν μπορεί να ειπωθεί ότι οι αιτητές
 40 έχουν ενεργήσει με οποιονδήποτε δόλιο ή απατηλό τρόπο.

Οι επίδικες αποφάσεις ακυρώνονται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

A. & S. Antoniades & Co. v. Republic (1965) 3 C.L.R. 673

Pavlidis v. The Republic (1966) 3 C.L.R. 530 και κατ' έφεση (1967) 3 C.L.R. 217.

Karayiannis v. The Republic (1974) 3 C.L.R. 420.

Michael v. The Republic (1979) 3 C.L.R. 499.

Georghiou v. The Republic (1983) 3 C.L.R. 827.

5

Ν.Σ. Πισσαρίδης Λτδ. ν. Δημοκρατίας (Προσφυγή Αρ. 193/86, ημερ. 28.7.90).

Προσφυγές.

Προσφυγές εναντίον της απόφασης του Διευθυντή Τμήματος Τελωνείων με την οποία πληροφορούσε τους αιτητές ότι συσκευές αστραπιαίου φωτός κατά τη φωτογράφιση "flash tubes" που είχαν εισαχθεί στη διάρκεια των ετών 1973-1975 είχαν δηλωθεί στην κλάση 85.20 και όχι στη κλάση 90.07 και ότι έπρεπε να πληρώσουν επιπρόσθετο δασμό.

10

15

Α. Δικηγορόπουλος, για τους αιτητές.

Ν. Χαράλαμπος, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

Ο Δικαστής κ. Μαλαχτός ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση.

20

ΜΑΛΑΧΤΟΣ, Δ: Οι πιο πάνω προσφυγές δικάστηκαν μαζί γιατί παρουσίαζαν κοινά νομικά σημεία και πραγματικά γεγονότα. Τα γεγονότα που σχετίζονται με τις πιο πάνω προσφυγές έχουν σε συντομία ως ακολούθως: Οι αιτητές κατά τον ουσιώδη χρόνο ήταν εισαγωγείς διαφόρων ειδών. Ανάμεσα στα είδη αυτά ήταν και "συσκευές για την παραγωγή αστραπιαίου φωτός κατά την φωτογράφιση" ("flash tubes). Στη διάρκεια των ετών 1973 - 1976 είχαν προβεί στην εισαγωγή διαφόρων ποσοτήτων τέτοιων συσκευών. Στην κάθε περίπτωση συμπλήρωναν τα απαραίτητα τελωνειακά έντυπα μέσα στα οποία αναφέρετο ότι οι επίδικες συσκευές ήταν της δασμολογικής κλάσης 85.20. Η

25

30

δασμολογική αυτή κλάση εγίνετο δεκτή από τον εκάστοτε Τελωνειακό Λειτουργό μετά από τον σχετικό έλεγχο του τελωνειακού εντύπου.

5 Με επιστολή του ημερομηνίας 8 Απριλίου 1976 ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων πληροφόρησε τους αιτητές ότι μετά από σχετική έρευνα έχει διαπιστωθεί ότι όλες οι επίδικες συσκευές οι οποίες λειτουργούν με μηχανικά μέσα που είχαν εισαχθεί στη διάρκεια των ετών 1973 - 10 1975 είχαν δηλωθεί στην κλάση 85.20 και είχε πληρωθεί ο ανάλογος δασμός. Τους πληροφόρησε επίσης ότι η κλάση αυτή αναφέρεται ειδικά σε συσκευές που λειτουργούν με ηλεκτρισμό και επομένως οι επίδικες συσκευές, οι οποίες λειτουργούν με μηχανικά μέσα έπρεπε να ταξινομηθούν στην κλάση 90.07. Στη συνέχεια οι αιτητές κλήθηκαν να 15 πληρώσουν επιπρόσθετο δασμό £2,577.820 μίλς. Όπως φαίνεται από το τεκμήριο ΙΑ στην προσφυγή 144/76 οι επίδικες συσκευές στις οποίες αναφέρεται η επιστολή της 8ης Απριλίου 1976 είχαν εισαχθεί μεταξύ 4 Σεπτεμβρίου 1973 και 24 Δεκεμβρίου 1975. Εναντίον της απόφασης που περιέχεται στην επιστολή της 8 Απριλίου 1976 καταχωρήθη η προσφυγή 144/76. 20

Επίσης στις 12 Απριλίου 1976, ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων, έστειλε ανάλογου περιεχομένου επιστολή στους αιτητές με την οποία ζητούσε επιπρόσθετους δασμούς £2,493.440 μίλς για εισαγωγές που έγιναν μεταξύ 25 30 Οκτωβρίου 1973 και 4 Φεβρουαρίου 1976. Εναντίον του περιεχομένου της επιστολής της 12 Απριλίου 1976, καταχωρήθη η προσφυγή 143/76.

Μετά τη λήψη των πιο πάνω επιστολών οι αιτητές με επιστολή του δικηγόρου τους με ημερ. 6 Μαΐου 1976 ισχυρίστηκαν ότι ο Διευθυντής δεν εδικαιούτο σύμφωνα με το 30 νόμο να ανακαλέσει την προηγούμενη ταξινόμηση. Ο Διευθυντής απάντησε με επιστολή του ημερομηνίας 17 Μαΐου 1976 και πληροφόρησε τους αιτητές ότι δεν μπορούσε ν' αλλάξει την απόφαση του ενόψει των διατάξεων των άρθρων 169 και 176 του Νόμου 82/67. Στη συνέχεια οι 35 αιτητές καταχώρησαν τις πιο πάνω προσφυγές.

Ο συνήγορος των αιτητών υπέβαλε ότι τα πιο πάνω άρθρα 169 και 176 του Νόμου 82/67 δεν έχουν τίποτα να κάμουν με υποθέσεις όπως η παρούσα όπου υπάρχει ισχυρισμός για "επί το έλαττον καταβληθέντα" φόρον. Από την άλλη ο συνήγορος των καθ' ων η αίτηση, υποστήριξε, ότι οι επίδικες αποφάσεις λήφθηκαν νόμιμα ενόψει των προνοιών του άρθρου 188(3) του πιο πάνω νόμου, και τούτο γιατί οι αιτητές διέπραξαν αδίκημα, δυνάμει του άρθρου 188(1) με το να δηλώσουν ψευδώς, ότι οι συσκευές ανήκαν στη δασμολογική κλάση 85.20. Τα άρθρα 169, 176 και 188 στα οποία έχει αναφερθεί ο συνήγορος των καθ' ων η αίτηση έχουν ως εξής:

169 (1) 'Ανευ επηρεασμού οιασδήποτε ετέρας διατάξεως του παρόντος Νόμου, παν ποσόν οφειλόμενον υπό μορφήν δασμού ή φόρου καταναλώσεως εισπράττεται ως χρέος οφειλόμενον τη Δημοκρατία.

(2) Ο δασμός ή φόρος ο επιστρεπτέος δασμός ή φόρος ή το ποσόν της εκπτώσεως δασμού ή φόρου, ούτινος ο συντελεστής είναι εκπεφρασμένος κατ' αναφοράν εις καθωρισμένην ποσότητα ή βάρος οιονδήποτε εμπορευμάτων, επιβάλλεται ή εκπίπτει και επί παντός κλάσματος της εν λόγω ποσότητος ή βάρους, το δε ποσόν το πληρωτέον ή επιστρεπτέον επί παντός τοιούτου κλάσματος υπολογίζεται αναλόγως:

Νοείται ότι ο Διευθυντής δύναται να καθορίξη τίνα κλάσματα θα λαμβάνωνται υπ' όψιν αναφορικώς προς οιονδήποτε βάρος ή ποσότητα.

(3) Κατά τον υπολογισμόν οιονδήποτε ποσού, οφειλομένου υπό τινος προσώπου ή εις τι πρόσωπον δυνάμει των περί Τελωνείων ή Φόρων Καταναλώσεως Νόμων υπό μορφήν δασμού ή φόρου, επιστρεφομένου δασμού ή φόρου ή εκπτώσεως, ουδόλως λαμβάνεται υπ' όψιν ποσόν έλασσον των δέκα μίλς.

.....

5 176 (1) Αι ποινικαί διώξεις δι' αδικήματα εναντίον του παρόντος Νόμου ως και πάσα διαδικασία προς είσπραξιν των τελωνειακών δασμών ή χρηματικών ποινών ή διά την κήρυξιν εις δήμευσιν σκαφών ή ετέρων μεταγωγικών μέσων ή εμπορευμάτων, αναφέρονται εν τω παρόντι Νόμω ως "τελωνειακαί διώξεις" και ασκούνται, τηρουμένων των οδηγιών, άς ο Γενικός Εισαγγελεύς της Δημοκρατίας ήθελεν εκάστοτε παράσχει.

10 (2) Η τελωνειακή δίωξις ασκείται εν ονόματι του Διευθυντού εν παντί Δικαστηρίω. Εν τη περιπτώσει εφέσεως, οσάκις η εκκαλουμένη απόφασις αφορά εις τελωνειακόν δασμόν ή πρόστιμον εναντίον σκάφους ή μεταγωγικού μέσου ή εμπορευμάτων ο εφεσείων δέον όπως, εκκρεμούσης της εφέσεως, καταθέση παρά τω Δικαστηρίω το πληρωτέον δυνάμει της πρωτοδίκου αποφάσεως ποσόν, εκτός εάν το εκδικάζον την έφεσιν δικαστήριον άλλως διατάξη.

20 (3) Η τελωνειακή δίωξις δυνατόν να ασκήται καθ' οιονδήριτοτε χρόνον εντός τριών ετών, αφ' ης το αδίκημα διεπράχθη ή λογίζεται διαπραχθέν.

25 (4) Ουδείς μάρτυς εμφανιζόμενος εκ μέρους του Διευθυντού εις τελωνειακήν δίωξιν υποχρεούται να γνωστοποιήση το γεγονός, ότι ούτος έλαβεν οιανδήριτοτε πληροφοριάν ή την φύσιν αυτής ή το όνομα του παρασχόντος αυτώ την πληροφοριάν προσώπου.

.....

30 188 (1) Πας όστις (α) εκδίδει ή υπογράφει ή προκαλεί την έκδοσιν ή υπογραφήν ή παραδίδει ή προκαλεί την παράδοσιν εις τον Διευθυντήν ή τινα λειτουργόν, οιασδήριτοτε δηλώσεως, γνωστοποιήσεως, πιστοποιητικού ή ετέρου πάσης φύσεως εγγράφου· ή

(β) προβαίνει εις δήλωσιν εις απάντησιν ερωτήματος τεθέντος αυτώ υπό τινος λειτουργού, ως ούτος υπέχει υποχρέωσιν δυνάμει νομοθετικής τινος πράξεως, ή

δε δήλωσις ή έγγραφον, σχέσιν έχον προς τινα σκοπόν αφορώντα εις παραχωρηθείσαν αρμοδιότητα είναι αναληθής εις τι ουσιώδες στοιχείον αυτού, ούτος είναι ένοχος αδικήματος δυνάμει του παρόντος άρθρου.

(2) Οσάκις, συνεπεία δηλώσεως ή έγγραφου ως εν 5
τους ανωτέρω, δεν καταβληθή το πλήρες ποσόν του
πληρωτέου δασμού ή φόρου ή επιστραφή, παρασχεθή
έκπτωσης ή αποδοθή δασμός ή φόρος κατά ποσόν μεί-
ζον του κατά νόμον προβλεπομένου, ο επί το έλαττον
καταβληθείς ή ο αχρεωστήτως επιστραφείς, εκπεσθείς 10
δασμός ή φόρος εισπράττεται ως χρέος οφειλόμενον τη
Δημοκρατία ή ως αστικόν τοιούτον.

(3) Άνευ επηρεασμού των διατάξεων του αμέσως
προηγούμενου εδαφίου, πας όστις παραβαίνει οιανδή-
ποτε των διατάξεων του παρόντος άρθρου, πράττων 15
ούτω είτε εν γνώσει αυτού είτε εκ βαρείας αμελείας,
ούτος είναι ένοχος αδικήματος και υπόκειται εις χρη-
ματικήν ποινήν μή υπερβαίνουσαν τας πεντακοσίας
λίρας ή εις φυλάκισιν μέχρι δύο ετών ή εις αμφοτέρας 20
τας ποινάς της φυλακίσεως και της χρηματικής τοιαύ-
της· άπαντα δε τα εμπορεύματα, εις ά αφορά η γενομέ-
νη δήλωσις ή το προσκομισθέν έγγραφον υπόκεινται εις
δήμευσιν.

(4) Άνευ επηρεασμού των διατάξεων του εδαφίου
(2) του παρόντος άρθρου υπό περιστάσεις, αίτινες απο- 25
κλείουσιν ενοχήν αυτού δυνάμει του αμέσως προηγου-
μένου εδαφίου, ούτος είναι ένοχος αδικήματος και
υπόκειται εις χρηματικήν ποινήν μή υπερβαίνουσαν
τας τριακοσίας λίρας".

Προκάτοχος του Νόμου 82/67 ήταν το Κεφ. 315, το 30
οποίο καταργήθηκε με το άρθρο 196 του Νόμου 82/67. Στο
Κεφ. 315 υπήρχε πρόνοια η οποία επέτρεπε ανάκληση
προηγούμενης ταξινόμησης και επιβολή νέου δασμού. Η
πρόνοια αυτή περιεχόταν στο άρθρο 155 (1) του Κεφ. 315,
(βλέπε *A & S Antoniadēs & Co. v. Republic (1965) 3 CLR* 35
673). Στην υπόθεση *Antoniades* έχει αποφασισθεί ότι ενό-

ψει των προνοιών του άρθρου 155 (1) οι οποίες διέπουν το ζήτημα της ανάκλησης ταξινόμησης, δεν εφαρμόζονται οι σχετικές με την ανάκληση αρχές του διοικητικού δικαίου. Το ζήτημα που εγείρεται είναι κατά πόσο υπάρχει και στο νόμο 82/67 παρόμοια πρόνοια με εκείνη του άρθρου 155(1) του Κεφ. 315.

Ο συνήγορος των καθ' ων η αίτηση δεν μπόρεσε να υποδείξει παρόμοια πρόνοια. Υποστήριξε ωστόσο, ότι το άρθρο (188) 2 του Νόμου 82/67 δεν διαφέρει ουσιωδώς από το άρθρο 155(1). Εξέτασα με προσοχή τα άρθρα πάνω στα οποία βασίζεται η επίδικη πράξη (άρθρα 169, 176 και 188 του Νόμου 82/67).

Το άρθρο 188(2) του Νόμου 82/67 δεν είναι καθόλου παρόμοιο με το άρθρο 155(1) του Κεφ. 315 λόγω του λεκτικού του. Το άρθρο 188(1) το οποίο βρίσκεται κάτω από το κεφάλαιο "Γενικά αδικήματα" δημιουργεί το αδίκημα της αναληθούς δηλώσεως. Το άρθρο 155(1) προβλέπει για την πληρωμή του "επί το έλλατον καταβληθέντος" δασμού. Κρίνω ότι για να τύχει εφαρμογής το άρθρο 188(2) πρέπει πρώτα να διαπιστωθεί η ύπαρξη του αδικήματος που προβλέπεται από το άρθρο 188(1) και η διαπίστωση αυτή γίνεται μόνο μέσα από την κανονική διαδικασία, δηλαδή με το να εξασφαλισθεί καταδίκη του εισαγωγέα από το αρμόδιο Δικαστήριο.

Επομένως, στο Νόμο 82/67 δεν υπάρχει πρόνοια για ανάκληση ταξινόμησης. Εφαρμόζονται λοιπόν οι σχετικές με την ανάκληση των διοικητικών πράξεων αρχές του διοικητικού δικαίου. Με βάση τα στοιχεία ενώπιον του Δικαστηρίου, είναι πρόδηλο ότι η αρχική ταξινόμηση των εμπορευμάτων ήταν λανθασμένη και ως εκ τούτου, αντίθετη με τις νομοθετικές πρόνοιες. Οι πράξεις που προσβάλλονται είναι ανακλησείς παρανόμων διοικητικών πράξεων.

Για τις αρχές του Διοικητικού Δικαίου που διέπουν την ανάκληση των παράνομων διοικητικών πράξεων αναφορά μπορεί να γίνει, μεταξύ άλλων, στις πιο κάτω υπο-

θέσεις: *A. & S. Antoniadēs & Co. (ανωτέρω)*, σελ. 683, 684· *Pavlidēs v. The Republic (1966)* 3 C.L.R. 530, 549 - 551, και κατ' έφεση (1967) 3 C.L.R. 217, 228· *Karayiannis v. The Republic (1984)* 3 C.L.R. 420, 433, 434· *Nicolas Yiangu and Another v. The Republic υπόθεση της Ολομέλειας (1976)* 3 C.L.R. 101, 105-108· *Michael v. The Republic (1979)* 3 C.L.R. 499, 501, 502· *Georghίου v. The Republic (1983)* 3 C.L.R. 827, 837-840. Στην υπόθεση Yiangu (ανωτέρω), στις σελ. 105-106, αναφέρονται τα πιο κάτω:-

"The revocation of an unlawful administrative act is a course lawfully open to the administration and it is based on the notion of the preservation of legality; the relevant principles are to be found in Stasinopoulos on the Law of Administrative Acts (1951), at pp. 398-399; and it is useful to refer, too, to the decisions of the Council of State in Greece in cases 796/1964, 1750/1965, 1531/1966, 3027/1967 and 458/1968; in particular in the decision in case 3027/1967 the following are stated as regards the revocation of unlawful administrative acts:-

'η ανάκλησις, και παρανόμου έτι διοικητικής πράξεως δεν είναι επιτρεπτή μετά την πάροδον ευλόγου χρόνου, κρινομένου κατά τας εκάστοτε συνθήκας, εάν εξ αυτής παρήχθη πραγματική κατάσταση προστατευτέα εν όψει των αρχών της χρηστής Διοικήσεως, πλην εάν αύτη προεκλήθη δι' απατηλής ενεργείας του ενδιαφερομένου ή δεν ετηρήθη υπ' αυτού όρος τεθείς εν αυτή με την επιφύλαξιν της ανακλήσεως ή συντρέχη λόγος δημοσίου συμφέροντος.'

(The revocation of even an unlawful administrative act is not permissible after the lapse of a reasonable period of time, to be judged in the light of the circumstances of each case, if there has been created from the beginning a situation needing protection on the basis of the principle of proper administration, unless the unlawful administrative act has been caused by fraudulent conduct of the person concerned or there has not been observed by him a condition included in the act subject to

the reservation that there might be revocation or there exist reasons of public interest').

As it is stressed in the passage just quoted above, when there exist reasons of public interest an unlawful administrative act may be revoked even after the lapse of reasonably long time; and this is to be found, also, in other decisions of the Greek Council of State, such as those in cases 424/1932, 425/1932, 1750/1965 and 3169/1968.

What is 'a reasonable period of time' is a matter which, as pointed out in the decision of the Council of State in Greece in case 1026/1966, depends on the circumstances of each particular case; and the relevant criteria have been set out by the said Council in its decision in case 518/1956; whether or not the time which has elapsed is reasonable is a matter for the Court to decide (see, in this respect, the decisions of the same Council in cases 47/1963, 55/1963 and 430/1964)."

Σύμφωνα με αυτές τις αρχές, ανάκληση δεν μπορεί να γίνει έγκυρα εκτός αν γίνει μέσα σε εύλογο χρόνο. Η αρχή που αποκλείει την ανάκληση μετά την παρέλευση σημαντικού χρόνου βασίζεται πάνω στο γεγονός ότι στο μεταξύ το πρόσωπο που επηρεάζεται από την ανάκληση, μπορεί να έχει αλλάξει την θέση του. Πρέπει να υπάρχει βεβαιότητα στη διοίκηση (βλ. *Antoniades* στη σελ. 684, *N.S. Πισσαρίδης Ατδ., εναντίον Δημοκρατίας* Υπ. αρ. 493/86 (απόφαση δόθηκε στις 28.7.90, δεν δημοσιεύτηκε ακόμα). Πρόκειται για εισαγωγές αντικειμένων τα οποία προορίζοντο για εμπόριο. Οι επίδικες πράξεις αναφέρονται σε εισαγωγές που άρχισαν στις 4 Σεπτεμβρίου 1973 και τέλειωσαν στις 4 Φεβρουαρίου 1976. Οι αιτητές ισχυρίστηκαν και δεν διαψεύσθηκαν, ότι στο μεταξύ διέθεσαν τα επίδικα εμπορεύματα με κοστολόγηση που βασιζέτο πάνω στην πρώτη ταξινόμηση. Επομένως κρίνω ότι, μεταξύ της πρώτης και δεύτερης ταξινόμησης έχει αλλάξει προς το δυσμενέστερο η θέση των αιτητών. Η ανάκληση δεν έχει γίνει μέσα σε εύλογο χρόνο όπως προβλέπεται από τις

σχετικές αρχές του διοικητικού δικαίου· και είναι για το λόγο αυτό πράξη αντίθετη με το νόμο και πρέπει ν' ακυρωθεί. Πρέπει επίσης, να προσθέσω, ότι από τα στοιχεία που έχουν τεθεί ενώπιόν μου, δεν μπορεί να ειπωθεί ότι οι αιτητές έχουν ενεργήσει με οποιονδήποτε δόλιο ή απατηλό τρόπο.

5

Οι προσφυγές επιτυγχάνουν και οι επίδικες αποφάσεις ακυρώνονται. Καμμία διαταγή ως προς τα έξοδα.

Επίδικες αποφάσεις ακυρώνονται χωρίς έξοδα.